

TIJDELIJK OF NIET?

De enorme prijsstijgingen van grondstoffen een jaar of vier geleden bleken achteraf tijdelijk. Is dat nu opnieuw het geval?

Een aantal ontwikkelingen zorgt in ieder geval voor structurele opwaartse druk op voedselprijzen. Eén van de belangrijkste factoren is de groeiende wereldbevolking. In 1990 was die nog 5,2 miljard, nu zijn circa 7 miljard monden te voeden en dat aantal loopt naar verwachting op tot 8 miljard rond 2025. Daarbij komt dat een groot deel van de wereldbevolking steeds welvarender wordt en daarop zijn voedingspatroon aanpast. Het overgrote deel van de bevolkingsgroei vindt plaats in ontwikkelingslanden en vooral daar zien mensen hun levensstandaard verbeteren. Door stijging van het besteedbaar inkomen zijn meer en meer mensen in staat om vleesproducten in te slaan in plaats van graan, rijst of aardappelen. Juist dit zorgt voor meer vraag naar

bijvoorbeeld graan, soja of maïs. Voor een kilo rundvlees is al snel vier tot zeven kilo graan nodig. Nog afgezien van andere voedselbestanddelen die het vee nodig heeft.

TIJDELIJKE EFFECTEN

Terwijl de vraagzijde al zorgt voor de nodige opwaartse druk voegt de aanbodzijde daar nog een factor aan toe. Het beschikbare landbouwareaal neemt wereldwijd structureel af. Door verstedelijking, maar ook de kwaliteit van de resterende landbouwgrond neemt af door erosie en intensief gebruik. Naast deze structurele invloeden waren er in 2007 diverse eenmalige en (wellicht) tijdelijke effecten zoals het weer. Zo zorgde grote droogte in meerdere landen voor tegenvallende oogsten. Behalve structurele invloeden zijn er ook min of meer tijdelijke effecten. Diverse overheden anticipeerden op de stijgende voedselprijzen en dreigende tekorten

door te hamsteren op de wereldmarkt of door het beperken van de export uit eigen land.

Beide maatregelen zorgden voor nieuwe opwaartse druk op de toch al gestegen prijzen en verergerde de voedselcrisis in plaats verlichting te brengen. De hoge olieprijs, onder andere door geopolitieke spanningen, zorgt ook voor hogere prijzen van landbouwgewassen.

Dat gebeurt direct door bijvoorbeeld de rol van energie bij de productie van meststoffen. Indirect effect is de grote populariteit van biobrandstoffen bij een hogere olieprijs. In de VS gaat ongeveer 45 procent van de maïs oogst naar de productie van biobrandstof, terwijl deze maar goed is voor vijf procent van de brandstofconsumptie. Een opvallend verschil tussen de grondstofhuise van een jaar of vijf geleden en nu is de aandacht voor speculanten. In 2008 stonden ze nog in het brandpunt van de aandacht maar nu lijkt speculatief geld

niet of nauwelijks een rol te spelen. Beleggers hebben nauwelijks gereageerd of geanticipeerd op de prijsstijgingen. Uit gegevens over het beheer van trackers die grondstofprijzen volgen blijkt bijvoorbeeld zelfs dat de afgelopen periode geld uit dergelijke producten is gehaald. De snelle en plotselinge prijsstijging hebben veel marktpartijen blijkbaar verrast.

MAATSCHAPPELIJKE DRUK

Bovendien staan banken onder druk van campagnevoerders en politici om producten die beleggers de mogelijkheid bieden te speculeren op voedselprijzen van het schap te halen. Zo maakte de G20 onlangs bekend dat speculeren in voedsel aan banden moet worden gelegd. Ondermeer Deutsche Bank en Commerzbank hebben hier reeds gehoor aan gegeven en diverse producten opgeschort of aangepast uit angst voor reputatieschade.

BELEGGINGSFONDSEN EN TRACKERS AGRIBUSINESS

FONDNAAM	ISIN CODE	STERREN	KOSTEN	RENDEMENT		RISICO
			TER	1 JAAR	3 JAAR	VOLATILITEIT
PowerShares Global Agriculture NASDAQ OMX Fund	IE00B3BQ0418	★★★★★	0,75%	12,42%	13,71%	20,54%
EasyETF BNP Paribas Global Agribusiness	FR0010616318	★★★★★	0,60%	13,29%	12,27%	24,09%
ETFX S-Net ITG Global Agri Business Fund	IE00B3CNHD93	★★★★★	0,65%	14,70%	14,08%	24,27%
Pictet-Agriculture-P	LU0366534344	★★★★	2,01%	13,11%	12,04%	17,61%
Allianz Global Agricultural Trends - AT	LU0342688941	★★★★	2,10%	11,80%	18,65%	22,21%
JB EF Agriculture-B	LU0363638510	★★★	2,36%	9,34%	11,47%	16,19%
BlackRock Global Funds - World Agriculture A2	LU0471298348	★★	2,01%	-2,15%	3,59%	23,46%
SAM Sustainable Agribusiness Equities D EUR	LU0374106754	★★	1,71%	13,15%	11,15%	18,89%
DWS Invest Global Agribusiness LC	LU0273158872	★★	1,61%	10,87%	15,18%	19,60%
Amundi Funds Equity Global Agriculture - AU	LU0347595026	★	2,15%	11,88%	11,60%	19,51%

Peildatum: 27 augustus 2012. Rendement over 3 jaar, volatiliteit en maximaal verlies zijn op jaarbasis.